

АНАЛІЗ ЛІСОРОСЛИННОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДУБОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» ФІЛІЇ «ЖОВТНЕВЕ ЛГ»

Остапчук А.Я., гр. 205-22м-01

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доц. **В.В. Горошко**
Державний біотехнологічний університет

Філія «Жовтневе ЛГ» ДП «ліси України» Харківського обласного управління лісового і мисливського господарства розташоване в північно-західній частині Харківської області. Типологічна структура лісів є доволі різноманітною. Представлений весь трофогенний ряд – від бору до груду, формується 17 едатопів, у складі яких представлено 27 різних типи лісу. Бори займають 0,5 тис. га або 1,1 % всією площі земель вкритих лісовою рослинністю досліджуваного підприємства, субори – 2,2 тис. га або 4,8 %, сугруди – 6,4 тис. га або 14,2 %, груди – 36,2 тис. га або 80,0 % відповідно. Абсолютно домінуючим на площі майже 32,7 тис. га або 72,3 % є свіжа кленово–липова діброва, яка водночас є зональним типом лісу у межах регіону дослідження.

Корінними деревостанами свіжої кленово–липової діброви є деревостани з перевагою в своєму складі дуба черешчатого. Площа відповідних деревостанів становить 30,4 тис га, що складає 93 % всієї площі типу лісу. Загальна площа похідних деревостанів складає 2,3 тис. га., що приблизно становить лише 7 % всієї площі типу лісу. Серед похідних деревостанів найбільшу площу займають деревостани з перевагою у складі ясеня звичайного, клена гостролистого та польового, липи дрібнолистої, осики.. Площа їх становить 1,9 тис. га або 82,6 % від загальної площі усіх похідних деревостанів у свіжій кленово–липовій діброві ДП «Жовтневе ЛГ».

Серед корінних дубових деревостанів у свіжій кленово–липовій діброві переважають на площі майже 21,5 тис. га дубняки вегетативного походження, дубняки насінневого походження займають лише 8,9 тис. га, що становить відповідно 70,7 та 29,3 % всієї площі досліджуваного типу лісу ДП «Жовтневе ЛГ» .

На основі проведеного аналізу основних таксаційних показників дубових деревостанів вегетативного та насінневого походження у свіжій кленово–липовій діброві ДП «Жовтневе ЛГ» встановлено, що вікова структура насінневих дубняків більш збалансована ніж вікова структура вегетативних дубняків. Дубнякам вегетативного походження характерні більш літні насадження порівняно до насінневих дубняків. При цьому вони здебільшого переважають насінневі дубняки за показником середнього діаметру, висоти, запасу. Насінневі дубняки мають вищу повноту в порівнянні з вегетативними, а також кращій показник класу бонітету.

Показник використання лісорослинного потенціалу насінневих дубняків порівняно до деревостанів І.В. Туркевича (1973) коливається в межах 56 – 92 %, при цьому відповідний показник для вегетативних дубняків становить 21 – 65 %. Аналогічний показник, але при порівнянні модальних деревостанів з місцевими еталонними деревостанами, для насінневих дубняків становить 23 – 91 %, вегетативних – 60 – 97 %. Середній показник використання лісорослинного потенціалу модальними насінневими дубняками порівняно до високопродуктивних деревостанів з таблиць розроблених І.В. Туркевичем (1973) та місцевих еталонних деревостанів становить – 59 та 51 % відповідно. В свою чергу величини аналогічних показників вегетативних дубняків становлять 63 та 76 %.

Максимальний показник використання лісорослинного потенціалу модальними насінневими дубняками при порівнянні з місцевими еталонними деревостанами характерний для IX – X класів віку. Мінімальний показник використання лісорослинного потенціалу характерний для деревостанів у віці молодняка. Таким чином підтверджено отриманні данні, щодо низьких показників лісорослинного потенціалу у віці молодняків.

Максимальний показник використання лісорослинного потенціалу модальними вегетативними дубняками у свіжій кленово–липовій діброві ДП «Жовтневе ЛГ» характерно для деревостанів у віці III, XIV, XV класів віку. Показник лісорослинного потенціалу вегетативних дубняків у порівнянні до місцевих еталонних деревостанів у віці XI та більше класів віку доволі високий та становить більше 80 %. У свою чергу показник використання лісорослинного потенціалу модальних вегетативних дубняків порівняно до високопродуктивних деревостанів з таблиць розроблених І.В. Туркевича з віком зменшується, що вказує на певні недоліки у веденні господарства у середньовікових, пристигаючих та стиглих деревостанах. Мінімальний показник використання лісорослинного потенціалу модальними вегетативними дубняками характерний для XI класу віку порівняно з високопродуктивними деревостанами І.В. Туркевича (1973) та IV класу віку порівняно з еталонними місцевими деревостанами.

Проведений розрахунок та подальший аналіз показника використання лісорослинного потенціалу корінними дубняками у свіжій кленово–липовій діброві надав можливість оцінити продуктивність деревостанів та рівень ведення господарства у них. Було виявлено певні недоліки у веденні господарства у молодняках насінневих дубняків, а також середньовікових, пристигаючих, стиглих дубняках вегетативного походження.